

APLICACIONS INFORMÀTIQUES

Tipus d'assignatura:	obligatòria de segon cicle
Departament responsable:	Estadística
Coordinador de l'assignatura:	E. Vegas
Distribució temporal:	primer semestre
Assistència:	obligatòria

OBJECTIUS

- En molts camps d'aplicació sovint es presenten necessitats d'anàlisi, manipulació i recodificació de la informació. En aquesta assignatura es pretén capacitar els alumnes per programar algorismes de complexitat mitjana. Això es concreta en:
  - Adquirir coneixements bàsics de metodologia de la programació consistents en: saber dur a terme l'anàlisi d'un problema des d'una perspectiva informàtica, dissenyar els algorismes per a la seva solució i saber implementar-los en un llenguatge de programació.
  - Aprendre un llenguatge de programació d'alt nivell que permeti realitzar de forma efectiva la implementació dels programes.
- Un dels camps més actius i actuals d'aplicació de la informàtica en biologia és la bioinformàtica. Els objectius d'aquesta part de l'assignatura són,
  - Adquirir una visió general d'aquesta disciplina que faciliti posteriors aprofundiments en aspectes diversos
  - Aprendre els fonaments i la utilització d'algunes de les eines principals com la consulta o la cerca en bases de dades.
  - Aplicar les habilitats adquirides en la 1ª part de l'assignatura a la resolució de problemes senzills de bioinformàtica

CRITERIS D'AVALUACIÓ

Avaluació continuada

L'avaluació continuada és l'avaluació per defecte i vol potenciar un treball continuat per part de l'estudiant, facilitant així el seguiment de l'assignatura i la interacció alumne - professor.

L'avaluació continuada de l'assignatura es du a terme amb la realització de tres proves al mòdul de programació i 2 proves al mòdul de bioinformàtica, no eliminatòries de matèria, que es faran durant el curs i dins l'horari de l'assignatura. És a dir, en cada una de les cinc proves poden aparèixer continguts ja avaluats en proves anteriors.

Les proves es podran ponderar de forma diferent, atès que a mesura que avança el curs hi ha més coneixements i habilitats a assolir.

La suma ponderada de totes les proves realitzades durant el curs representa el 100% de la qualificació final de l'assignatura, per tant, **no hi ha** prova de síntesi final.

Avaluació única

Consisteix en una prova de síntesi en el període previst pel consell d'estudis. La prova és comú per a tots els grups, i avalua el coneixement integral adquirit al llarg de totes les sessions. Per acollir-se en aquest segon tipus d'avaluació, l'estudiant interessat haurà de seguir les directrius i terminis que especifiqui el consell d'estudis per a tot l'ensenyament.

La prova per superar la segona convocatòria serà comú tant per als suspesos de l'avaluació continuada com per als suspesos de l'avaluació única.

PROGRAMA

Tema 0. Introducció.

Necessitat d'eines computacionals en biologia molecular. Que és la Bioinformàtica. La programació a la bioinformàtica. Exemples

Tema 1. Bases de dades en Biologia Molecular.

Proveïdors de recursos. Bases de dades. Eines de cerca a les bases de dades: SRS. Arxius com resultat de una cerca.

Programació

Tema 2. Conceptes bàsics: Algorismes i Programes.

Fases de creació del programa. Anàlisi. Disseny d'algorismes. Implementació.

Tema 3. Estructura general d'un programa.

Parts d'un programa. Tipus d'instruccions. Tipus de dades. Funcions incorporades. Instruccions d'entrada i sortida: Cuadre de dialóg i Fitxers.

Tema 4. Estructures de control I.

Concepte de programació estructurada i estructures de control. Tipus principals d'estructures de control. Estructures de selecció. Selecció simple i múltiple.

Tema 5. Estructures de control II.

Estructures de repetició. Repetició incondicional i condicional.

Tema 6. Estructures de dades: Matrius i tipus estructurats.

Tipus de matrius. Operacions usuals amb matrius. Els tipus estructurats. Concepte i forma d'implementació.

Bioinformàtica

Tema 7. Alineament de seqüències per parelles.

Concepte. Dotplot. Alineament local i global. Matrius de substitució. Algorismes d'alineament globals (Needleman&Wunsch) i locals (Smith&Waterman).

Tema 8. Cerca de similituds a bases de dades.

Concepte i importància de la cerca de similituds. Mètodes de cerca: BLAST i FASTA. Paràmetres principals per a la cerca. Anàlisi de la significació de les coincidències. Extensions dels programes bàsics.

Tema 9. Alineament múltiples de seqüències.

Concepte i objectius dels alineaments múltiples. Relació amb els alineaments per parelles. Mètodes progressius d'alineament: CLUSTALW.

Tema 10. Cerca en bases de dades secundàries.

Les bases de dades secundàries o de patrons. Objectius de la cerca en bases de dades secundàries. Tipus de patrons (expressions regulars, "fingerprints", blocs, perfils, HMM, etc.) i bases de dades on es troben. Cerca en bases de dades secundàries.

BIBLIOGRAFIA

➤ Programació:

- *Notes sobre Programació.* Alex Sánchez. Quaderns docents del Departament d'Estadística nº 9. Versió pdf a les pàgines Web del Departament d'Estadística.
- *Iniciación a la programación. Lógica y diseño.* Farrell, Joyce. Ed. Paraninfo. Thomson Learning.
- *Fundamentos de programación. Algoritmos y estructuras de datos.* 2a ed. L. Joyanes. Mcgraw-Hill.
- *Introducción a la programación y programación orientada a objetos.* C. Muñoz, A. Niño y A. Vizcaino. Prentice Hall-Addison Wesley
- *Programación en Office 2000.* VBA. Jordi Cuesta. Infor Books.
- *Java TM. Un lenguaje de programación multiplataforma para Internet.* E. Castillo, A. Cobo, P. Gómez y C. Solares. Ed. Paraninfo. Thomson Learning.
- *Visual Basic 6.* B. Siler and J. Spotts. Prentice Hall-Addison Wesley

➤ Bioinformàtica:

- *Introducción a la Bioinformática.* Attwood & Parry-Smith. Ed. Prentice-Hall. 2002.
- *Bioinformatics: a practical guide to the analysis of genes and proteins* John Wiley and Sons, 3rd ed. Baxevanis A., Ouellette F.B.F. (Eds.) New York (2004).
- *Bioinformatics, Sequence and Genome Analysis.* Mount, David W Nova York: Cold Spring Harbour Laboratory Press, Second Edition 2004.
- *Protein sequence analysis. A practical guide.*
<http://www.biochem.ucl.ac.uk/bsm/dbbrowser/jj/prefacefrm.html>
- BioComputing Hypertext Coursebook:
<http://www.techfak.uni-bielefeld.de/bcd/Curric/welcome.html>
- Bioinformatics and Computational Genomics:
<http://bioinformatics.weizmann.ac.il/courses/BCG/>
- Genes, Genomes and Bioinformatics Tutorial:
<http://csm.jmu.edu/biology/courses/bio220/aotw7.html>
- Biosequence Comparison Tutorial:
<http://arep.med.harvard.edu/seganal/index.html>